

Bronisław Twardzicki, Jan Stanisz

"Christliche Erziehung in Europa", t. 5, München 1977 : [recenzja]

Collectanea Theologica 49/1, 201-202

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

R E C E N Z J E

Christliche Erziehung in Europa, tom V: Polen, München 1977, Calwer Verlag — Kösel-Verlag, s. 150.

Wydawnictwa Calwer Verlag i Kösel-Verlag podjęły bardzo pożyteczny trud wydawniczy, który ma na celu zapoznanie czytelników z sytuacją katechetyczną i stanem katechezy w różnych krajach Europy. Tom V tej serii poświęcony został katechezie polskiej. Redaktorem tomu jest ks. prof. dr Jan Charytański SJ z ATK. Należy przyznać, że przez odpowiedni dobór tematów i wybór autorów przyczynił się do tego, iż treść omawianego tomu wiernie oddaje obraz i sytuację katechezy w naszym kraju. Warto przy tym podkreślić, że autorzy książki pełnią ważną rolę w polskim ruchu katechetycznym, a jednocześnie reprezentują różne środowiska oraz orientacje katechetyczne.

Ks. dr F. Blachnicki i ks. doc. dr M. Majewski SDB są profesorami KUL, a ks. mgr Z. Czerwiński asystentem tego uniwersytetu. Księża dr W. Kubik SJ i dr R. Murawski SDB są adiunktami przy katedrze katechetyki ATK. Ks. dr J. Bagrowicz jest profesorem Seminarium Duchownego we Włocławku, a ks. mgr J. Stanisławski — profesorem Seminarium Duchownego w Poznaniu. Ks. dr M. Jakubiec jest profesorem oraz diecezjalnym wizytatorem katechizacji w Krakowie, a ks. doc. dr J. Gryniakow kierownikiem katedry teologii pastoralnej ChAT w Warszawie.

Dzięki omawianej publikacji zagraniczny czytelnik może wytworzyć sobie całościowy obraz katechezy polskiej i dostrzec dynamikę oraz różne kierunki i tendencje zarówno w katechetycznej myśli teoretycznej, jak też w praktycznym rozwiązywaniu problemów katechezy.

Artykuł wstępny ks. R. Murawskiego *Ogólna sytuacja katechetyczna w Polsce*, w sposób zwięzły, ale dostateczny ukazuje nie tylko organizację obecnej pracy katechetycznej w Polsce, lecz również złożoną sytuację i normy prawne formacji religijnej. Przedstawia ją na tle całej działalności duszpasterskiej Kościoła w Polsce, zapoznając przy tym z historycznymi uwarunkowaniami polskiej religijności i współczesnej pracy katechetycznej.

Następne cztery artykuły *Katecheza przedszkolna w Polsce* — ks. J. Bagrowicza, *Charakterystyka pierwszego cyklu katechizacji* — ks. W. Kubika SJ, *Religijne wychowanie w latach 11—15* — ks. M. Jakubca, *Katecheza na poziomie szkół średnich w Polsce* — ks. J. Stanisławskiego wprowadzają nas w szczegółowe zagadnienia katechizacji dzieci i młodzieży. Autorzy zapoznają w swych artykułach z organizacją katechezy na poszczególnych etapach rozwojowych dzieci i młodzieży, z założeniami i programami katechezy, jak też z używanymi przez dzieci i katechetów podręcznikami. Z treści artykułów można poznać trudną drogę polskiej katechezy poprzez etapy wyznaczone różną sytuacją, różnymi uwarunkowaniami. Ukazują też one tendencje i kierunki istniejące w naszym ruchu katechetycznym. Proces ten odzwierciedlają pojawiające się w Polsce podręczniki i programy.

Program ramowy z 1971 roku jest wyrazem kompromisu pomiędzy istniejącymi tendencjami oraz punktem wyjścia do nowych rozważań. Z wyżej

wymienionych artykułów możemy poznać równocześnie inicjatorów i propagatorów nowej myśli katechetycznej oraz ich wkład pracy w dzieło polskiej katechezy. Píše na ten temat ks. F. Bła chnicki w artykule *Formacja służby liturgicznej w Polsce 1964—1974*. Warto tu podkreślić, że ten rodzaj pracy wzbudził wielkie zainteresowanie na Zachodzie. Może o tym świadczyć między innymi informacja sprawozdawcza z obrad ostatniego Synodu Biskupów w Rzymie zamieszczona w *Christlich-pädagogische Blätter* (rok 1978 nr 1).

Ks. M. M a j e w s k i w artykule *Formacja katechetów w Polsce* informuje o przebiegu zasadniczej formacji katechetycznej w Polsce — dla duchowieństwa w Seminariach Duchownych, a dla zakonnic i katechetów świeckich na podstawowym studium teologii KUL i ATK, w instytutach i na kursach diecezjalnych. Autor nie pomija też problemu permanentnego doszkalania, które umożliwiają katechetom dziecięce, organizując dla nich różne studia i kursy. W artykule znajdujemy również informacje o specjalistycznej formacji katechetycznej w KUL i ATK dla tych, którzy ukończyli teologię ogólną. Przy okazji zapoznaje autor z profilem studiów specjalistycznych.

Problematykę książki zamyka artykuł ks. J. Gryniakowa pt. *Wy-chowanie chrześcijańskie w Kościele ewangelickim w Polsce*. Po nakreśleniu tła historycznego sytuacji Kościoła ewangelickiego w Polsce autor ukazuje trudności katechizacji ze względu na diasporyczny charakter Kościoła ewangelickiego. Mówi też o sposobach przewycięzania trudności i zapoznaje z rodzajem katechezy dla dzieci wyznania ewangelickiego, jak też z rodzajem pracy z młodzieżą.

Książka wzbudziła duże zainteresowanie na Zachodzie i zapewne spełni swoje zadanie. Nie tylko zapozna czytelnika z sytuacją katechetyczną, trudnościami i osiągnięciami polskiej katechezy oraz z wkładem polskiej myśli katechetycznej w dzieło ogólnokościelne, lecz także przyczyni się z pewnością do wymiany doświadczeń i zacieśnienia współpracy. Dobrze byłoby, gdyby z jej treścią zapoznał się również polski czytelnik.

ks. Bronisław Twardzicki, *Przemysł*
ks. Jan Stanisł, *Przemysł*

Rudolf PESCH, *Das Markusevangelium*, Cz. II, Freiburg-Basel-Wien 1977, Verlag Herder, s. XVI+576.

Znany nowotestamentalista frankfurcki, Rudolf P e s c h zakończył tym tomem parę lat żmudnej pracy nad ewangelią Marka¹. Tom zawiera komentarz do Mk 8, 27—16, 20. W swojej pracy autor postawił sobie dwa zadania. Pierwszym z nich było otworzenie tekstu ewangelii za pomocą metody historyczno-krytycznej zrozumieniu współczesnego nam czytelnika. Drugim zadaniem było ukazanie wartości ewangelii kanonicznej w perspektywie współczesnej teologii i potrzeb współczesnego przepowiadania kościelnego.

Autor usiłował wywiązać się z tych zadań możliwie najlepiej, ale nie

¹ Omówienie pierwszej części ukazało się w *Collectanea Theologica* 47 (1977) z. 4, 189—190.